

HE 193/2001 vp

**HALLITUKSEN ESITYS EDUSKUNNALLE
VUODEN 2001 KOLMANNEKSI LISÄTALOUSARVIOKSI**

Viitaten tämän esityksen yleisperusteluihin ja yksityiskohtaisten perustelujen selvitysoosiin ehdotetaan,
että Eduskunta päättäisi hyväksyä oheen liitetyn ehdotuksen kolmanneksi lisätalousarvioksi vuodelle 2001.

Helsingissä 23 päivänä lokakuuta 2001

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Valtiovarainministeri *Sauli Niinistö*

YLEISPERUSTELUT

Eduskunnalle annetaan hallituksen esitys vuoden 2001 *kolmanneksi* lisätalousarvioksi.

Sonera Oyj on muodostettu tiiviissä rakennemuutosprosessissa valtion virastosta kansainväliseksi pörssiyhtiöksi. Yksityistämismyynneissä on edetty (Sonera I 1998, Sonera II 1999 ja Sonera III 2000) nopeimmalla markkinoiden mahdollistamalla aikataululla. Valtio on saanut Soneran yksityistämismyynneistä noin 40 miljardia markkaa, joista 32 miljardia markkaa nykyisen hallituksen aikana. Valtion saamat myyntitulot ovat Soneran perimään kotimarkkinoiden kokoon nähden suhteellisesti ottaen Euroopan suurimmat, vaikka valtio edelleen omistaa yli puolet osakekannasta.

Teletoinnialan osakekurssien voimakas lasku viimeisen puolen toista vuoden aikana on muuttanut yhtiöiden ja niiden omistusten arvoja voimakkaasti ja vaikuttanut luottoluokituslaitosten arvioihin yritysten riskinkantokyvystä. Luokituksen laskut ovat kohdistuneet erityisesti niihin yhtiöihin, jotka ovat hankkineet huutokaupoissa kalliita ja suuririskisiä toimituksia. Nämä negatiiviset vaikutukset ovat kumuloituneet myös Soneran kohdalla. 3G-toimitusten kalleuden lisäksi yhtiön asemaan ovat vaikuttaneet paitsi yleiset, rajut toimialamuutokset myös eräät erityisesti Soneraa koskevat muutokset, kuten Turkin taloustilanteen heikkeneminen ja siitä johtuva Turkcell -omistuksen voimakas arvonalasku. Näiden lisäksi 11.9.2001 tapahtuneet terrori-iskut Yhdysvalloissa ovat aiheuttaneet rahoitusmarkkinoiden ja luottoluokituslaitosten suhtautumisen kiristymisen.

Kumuloituneet riskit ovat heikentäneet nopeasti Soneran asemaa tilanteessa, jossa sen omistusten arvo on erittäin alhaalla. Osalle sijoituksista markkinat eivät laske mitään arvoa. Kuitenkin osa omistuksista on yhtiön tulevaisuuden kehitykselle oleellisia, eivätkä tältä kannalta mielekkäitä halvalla realisoitaviksi.

Tässä tilanteessa Soneran hallitus on laatinut uuden liiketoimintastrategian. Siinä on olennaista 3G -investointien selkeä rajaaminen nykytasolle, palveluliiketoimintojen käyttökattetta kuluttavan vaikutuksen leikkaaminen, myyntien jatkaminen yhtiön vahvistamiseksi kasvumahdollisuudet säilyttäen ja luottoluokituksen turvaaminen ns. investment grade -tasoisena. Uuden strategiansa tueksi yhtiön hallitus on esittänyt osakkeenomistajille osakepääoman korottamista rahoitustilanteen parantamiseksi.

Strategiaa vahvistaakseen Soneran hallitus esittää 9.11.2001 pidettävälle ylimääräiselle yhtiökokoukselle, että yhtiön omistajat sijoittaisivat yhtiön järjestämässä osakeannissa yhtiöön enintään 1 006 miljoonaa euroa eli noin 5 982 miljoonaa markkaa. Valtion

osuudeksi tästä merkinnästä tulisi 52,8 prosentin omistusosuutta vastaavasti enimmillään 531 miljoonaa euroa eli enintään 3 159 miljoonaa markkaa. Uudella strategialla sekä pääomatilanteen vahvistamisella ja siitä johtuvalla rahoitustilanteen selkiytymisellä myös yhtiön luottoluokitus varmistuisi. Näiden toimenpiteiden arvioidaan vaikuttavan myönteisesti osakekurssiin.

Valtion osallistumiseksi omistusosuutensa mukaisella määrällä osakeantiin ehdotetaan 3 159 miljoonan markan lisäämistä vuoden 2001 talousarvion momentille 31.99.88 Osakehankinnat.

Lisäksi lisätalousarviossa ehdotetaan ulkoasiainministeriön hallinnonalalle 28 miljoonan markan lisämäärärahaa Finlandia Center -nimisen yhtiön osakkeiden myyntituloista mahdollisesti aiheutuvien veroseuraamusten ja muiden kulujen kattamiseksi.

Hallitus ehdottaa, että Eduskunta hyväksyisi tämän lisätalousarvioesityksen ennen toista lisätalousarvioesitystä, jolloin tästä esityksestä tulisi vuoden 2001 toinen lisätalousarvio.

Tämän lisätalousarvioesityksen hyväksymisen jälkeen olisivat valtion tuloarvioiden ja määrärahojen budjetoidut määrät seuraavat:

	Tuloarviot	Määrärahat (ilman velan vähentämistä)	Valtionvelan vähentäminen
Varsinainen talousarvio	212 297 810 000	197 713 190 000	14 583 000 000
I lisätalousarvio ja II lisätalousarvioesitys	6 555 354 000	3 049 121 000	3 505 050 000
III lisätalousarvioesitys	-	3 187 000 000	-3 187 000 000
Yhteensä	218 853 164 000	203 949 311 000	14 901 050 000

Vuoden 2001 III lisätalousarvio

MÄÄRÄRAHAT

Selvitysosa:

	mk	€
Pääluokka 24		
24. ULKOASIAINMINISTERIÖN HALLINNONALA	28 000 000	4 709 000
01. Ulkoasiainhallinto	28 000 000	4 709 000
22. Osakkeiden myynnistä aiheutuvat menot (arviomääräraha)	28 000 000	4 709 000
Pääluokka 31		
31. LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖN HALLINNONALA	3 159 000 000	531 306 000
99. Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalan muut menot	3 159 000 000	531 306 000
88. Osakehankinnat (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	3 159 000 000	531 306 000

Pääloukka 37

37. VALTIONVELAN VÄHENTÄMINEN	-3 187 000 000	-536 015 000
01. Valtionvelan nettokuoletukset ja velanhallinta	-3 187 000 000	-536 015 000
94. Nettokuoletukset ja velanhallinta (arviomääräraha), vähennystä	-3 187 000 000	-536 015 000

Määrärahojen kokonaismäärä:

— mk

— €

M Ä Ä R Ä R A H A T

Pääluokka 24 ULKOASIAINMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Ulkoasiainhallinto

22. *Osakkeiden myynnistä aiheutuvat menot*
(arviomääräraha)

Momentille myönnetään 28 000 000 mk.

Määrärahaa saa käyttää Finlandia Centerin Inc.:n osakkeiden myynnistä aiheutuvien muiden kuin momentilta 12.39.50 maksettavien menojen maksamiseen.

Selvitysosa: Ulkoasiainministeriö myy Suomen valtion omistamat Finlandia Center Inc.:n osakkeet. Osakkeista arvioidut

myyntitulot tuloutetaan momentille 12.39.50. Talousarviolain nojalla osakkeiden myynnistä aiheutuvat myyntipalkkiot ja valtion ostajan puolesta vastattavaksi ottamat maksuvelvoitteet on nettobudjetoitu mainitulle momentille. Myynnistä aiheutuvat muut kulut sekä mahdollisesti aiheutuvat verot maksetaan tältä momentilta.

2001 III lisätalousarvioesitys	28 000 000
--------------------------------	------------

Pääloukka 31
LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖN HALLINNONALA

99. Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalan muut menot

88. Osakehankinnat (siirtomääräraha 3 v)	2001 III lisätalousarvioesitys	3 159 000 000
Momentille myönnetään lisäystä	2001 talousarvio	3 000 000
3 159 000 000 mk.	2000 tilinpäätös	91 500 000
<i>Selvitysosa:</i> Lisämäärärahan tarve	1999 tilinpäätös	10 000 000
johtuu valtion osallistumisesta omistussu-		
tensa mukaisella määrällä uusmerkintänä jär-		
jestettävään Sonera Oyj:n osakeantiin.		

Pääluokka 37 VALTIONVELAN VÄHENTÄMINEN

01. Valtionvelan nettokuoletukset ja velanhallinta

94. Nettokuoletukset ja velanhallinta (arviomääräraha)

Momentilta vähennetään 3 187 000 000 mk käyttösuunnitelman kohdasta Nimellisarvoiset nettokuoletukset (netto).

Selvitysosa: Lisätalousarvio on esityksen mukaan alijäämäinen. Tästä syystä nimellisarvoisista nettokuoletuksista (netto) voidaan vähentää 3 187 000 000 mk. Valtionvelan vähentämisen arvioidaan siten vuonna 2001 olevan, huomioon ottaen vuoden 2001 toinen lisä-

talousarvioesitys, 14 901 050 000 mk, mistä nimellisarvoiset nettokuoletukset (netto) ovat 12 973 050 000 mk.

2001 III lisätalousarvioesitys	-3 187 000 000
2001 II lisätalousarvioesitys	-4 870 000 000
2001 I lisätalousarvio	8 375 050 000
2001 talousarvio	14 583 000 000
2000 tilinpäätös	32 814 053 251
1999 tilinpäätös	20 738 444 146